

Spis treści

Wstęp	XI
Notki biograficzne	XV
Wykaz skrótów	XVII
Literatura	XXI

Część I. Precedens – pojęcie i rola w wykładni prawa

Rozdział I. Precedens w porządku prawa stanowionego. Ujęcia polskiej nauki prawa (<i>Leszek Leszczyński</i>)	3
§ 1. Pojęcie precedensu (przykładowe ujęcia anglosaskie)	3
§ 2. Precedens w polskiej nauce prawa	5
I. Uwagi ogólne	5
II. Zarys ujęcia <i>J. Wróblewskiego</i>	6
III. Inne ujęcia precedensu i jego rodzajów	8
§ 3. Problem funkcjonowania precedensu w polskim porządku prawnym	13
I. Uwagi ogólne	13
II. Rola wcześniejszych decyzji w praktyce orzeczniczej	14
III. Kwestia potencjału precedensu w polskim porządku prawnym	18
Rozdział II. Argument z innej decyzji w sądowej wykładni operatywnej.	
Model ogólny (<i>Leszek Leszczyński</i>)	21
§ 1. Uwagi wstępne	21
§ 2. Faza walidacyjna wykładni operatywnej	22
I. Ustalenia wstępne (intuicje interpretacyjne)	22
II. Właściwe ustalenia walidacyjne (identyfikacja i wybór źródeł rekonstrukcji norm)	22
§ 3. Faza rekonstrukcyjna wykładni operatywnej	27
I. Rekonstrukcja pojedynczych wzorów zachowania	27
II. Klaryfikacja wyrażeń tekstu decyzji	30
§ 4. Faza budowy normatywnej podstawy decyzji	32
I. Tok zasadniczy	32
II. Tok kolizyjny	36

§ 5. Faza redukcji decyzyjnej	39
§ 6. Wnioski końcowe	39
Część II. Precedens w procesach stosowania prawa	
Rozdział III. Precedens w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego	
<i>(Marzena Myślińska)</i>	43
§ 1. Uwagi wstępne	43
§ 2. Precedens w kulturze <i>civil law</i> oraz kulturze prawa stanowionego ..	43
§ 3. Podejmowanie decyzji przez TK	45
§ 4. Sposób i rola korzystania z decyzji przez TK	47
§ 5. Rozumowania TK w zakresie korzystania z argumentacji precedensowej	50
§ 6. Uwagi końcowe	54
Rozdział IV. Precedensy w orzecznictwie karnym Sądu Najwyższego	
<i>(Ireneusz Nowikowski)</i>	57
§ 1. Precedens w doktrynie polskiego procesu karnego (kwestie wybrane)	57
§ 2. Ogólna charakterystyka badanych orzeczeń	62
§ 3. Wnioski z przeprowadzonych badań	65
Rozdział V. Precedens jako kategoria doktrynalna i orzecznicza prawa cywilnego <i>(Andrzej Jakubecki)</i>	
<i>(Andrzej Jakubecki)</i>	71
§ 1. Podejście do precedensu w doktrynie prawa cywilnego	71
§ 2. Precedens a wytyczne wymiaru sprawiedliwości i praktyki sądowej	75
§ 3. Pojęcie precedensu w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego	76
§ 4. Użycie wyrażenia „precedens” w judykaturze	77
§ 5. Postrzeganie znaczenia wcześniejszych rozstrzygnięć przez judykaturę	79
§ 6. Podsumowanie	84
Rozdział VI. Precedens i argumentacja precedensowa w orzecznictwie sądów administracyjnych <i>(Adam Szot)</i>	
<i>(Adam Szot)</i>	85
§ 1. Precedens a doktryna – uwagi wprowadzające	85
§ 2. Cel i metody badawcze	87
§ 3. Obecność precedensu w uzasadnieniach wyroków WSA i NSA	89
§ 4. Zjawisko „pozornej inflacji precedensów”	93
§ 5. Precedensowość argumentacyjna	94
§ 6. Wnioski końcowe	96
Rozdział VII. Precedensowość orzecznictwa sądowniczo-administracyjnego w administracyjnym toku instancji <i>(Paweł Sadowski, Adam Szot)</i>	
<i>(Paweł Sadowski, Adam Szot)</i>	99

§ 1. Uwagi wprowadzające	99
§ 2. Formalny i pozaformalny wpływ judykatury na decyzje administracyjne	101
§ 3. Orzeczenie sądowe a instancja administracyjna	109
§ 4. Podsumowanie	110
Rozdział VIII. Precedens w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (Bartosz Liżewski)	
§ 1. Wprowadzenie	115
§ 2. Uzasadnienie kompetencji prawotwórczej ETPCz	117
§ 3. Formuła budowania w wyroku nowości normatywnej	119
§ 4. Moc wiążąca wyroku ETPCz	120
§ 5. Standard orzeczniczy ETPCz jako argument uzasadnienia decyzji stosowania prawa	122
Rozdział IX. Rola precedensu w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawach znaków towarowych (Ewa Skrzydło-Tefelska)	
§ 1. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej jako szczególny sąd międzynarodowy	129
§ 2. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej jako sąd precedensu ...	132
§ 3. Praktyczne znaczenie precedensowych zasad zawartych w ostatnich orzeczeniach TSUE w sprawach znaków towarowych ...	135
§ 4. Podsumowanie	142
Rozdział X. Argumentacje precedensowe w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w zakresie ochrony praw człowieka (Leszek Leszczyński, Bartosz Liżewski)	
§ 1. Wprowadzenie	143
§ 2. Prawa człowieka w praktyce precedensowej TSUE	145
§ 3. Prawa człowieka w praktyce precedensowej TSUE po wejściu w życie KPP	148
Część III. Precedens w działalności zawodowej prawników	
Rozdział XI. Potencjał precedensu – adwokacki punkt widzenia (Piotr Sendeki)	
§ 1. Precedens a porządek prawa stanowionego	153
§ 2. Precedens a praktyka adwokacka	158
§ 3. Uwagi końcowe	160
Rozdział XII. Precedens w wykonywaniu zawodu radcy prawnego (Artur Piotrowski)	
§ 1. Uwagi ogólne	163

§ 2. Prawo sędziowskie	164
§ 3. Perspektywa praktyki stosowania prawa	166
§ 4. Przykłady	168
Rozdział XIII. Wpływ orzecznictwa sądowego na stosowanie prawa przez notariusza (Renata Greszta)	171
§ 1. Notariusz jako podmiot stosujący prawo	171
§ 2. Charakter (trwałość) rozstrzygnięcia sądowego a praktyka notarialna	173
§ 3. Kryteria oceny zgodności z prawem czynności notarialnej	174
Rozdział XIV. Precedens w wykonywaniu zawodu komornika sądowego (Piotr Szczekocki)	179
§ 1. Rola komornika sądowego w procesie stosowania prawa	179
§ 2. Praktyka wykorzystywania orzeczeń sądowych w pracy komornika sądowego	180
§ 3. Wpływ orzecznictwa egzekucyjnego na podejmowanie decyzji przez komornika	181
§ 4. „Komornicze precedensy” – czyli aktualne problemy orzecznicze w egzekucji sądowej	183
§ 5. Podsumowanie	184
Rozdział XV. Wcześniejsze decyzje sądowe w pracy asystenta sędziego (Iwona Rzucidło-Grochowska)	187
§ 1. Uwagi wstępne	187
§ 2. Miejsce i rola orzeczeń w pracy asystenta sędziego	187
I. Wykorzystanie orzeczeń przy sporządzaniu projektu rozstrzygnięcia	188
II. Wykorzystanie orzeczeń przy sporządzaniu projektu uzasadnienia	189
§ 3. Podsumowanie. Podstawowe zalecenia co do wykorzystania orzeczeń	193
Rozdział XVI. Rola decyzji sądowych w orzecznictwie referendarzy sądowych w zakresie prawa pomocy (Jarosław Harczuk)	195
§ 1. Wstęp	195
§ 2. Orzecznictwo sądów administracyjnych a referendarzy sądowych ...	196
§ 3. Orzecznictwo NSA a SN	198
§ 4. Uwagi końcowe	199
Rozdział XVII. Precedens a postępowanie mediacyjne – kontekst postępowania w sprawach cywilnych (Paweł Kłos)	201
§ 1. Rozumowanie <i>per rationem decidendi</i> w postępowaniu mediacyjnym	201

§ 2. Wykorzystanie wcześniejszych decyzji sądowych w postępowaniu mediacyjnym	202
§ 3. Wnioski praktyczne	205
Część IV. Argumentacje precedensowe i optymalizacja praktyki sądowej	
Rozdział XVIII. Precedens a <i>analogia legis</i> (Andrzej Korybski)	209
§ 1. Sformułowanie problemu	209
§ 2. Charakterystyka rozumowania <i>per analogiam legis</i> (na tle istoty rozumowania analogicznego)	210
§ 3. Rozumowanie precedensowe i precedens	219
§ 4. Wnioski	223
Rozdział XIX. Myślenie precedensowe jako formuła precedensu w kulturze prawa stanowionego (Artur Kotowski)	227
§ 1. Uwarunkowania „precedensowości” w kulturze kontynentalnej	227
§ 2. Myślenie precedensowe	234
§ 3. Myślenie precedensowe a myślenie multicentryczne	238
Rozdział XX. Wcześniejsza decyzja sądowa jako argument uzasadnienia orzeczenia sądowego (Iwona Rzucidło-Grochowska)	241
§ 1. Uwagi wprowadzające. Argument z orzeczenia sądowego	241
§ 2. Wykorzystanie orzeczeń sądowych na tle struktury uzasadnienia	243
§ 3. Potencjał precedensowy stylu uzasadnienia	244
I. Styl „krajowy”	245
1. Styl francuski	245
2. Styl niemiecki	246
3. Styl anglo-amerykański	247
II. Styl „wewnętrzny”	249
1. Styl magisterialny	249
2. Styl argumentacyjno-dyskursywny	250
§ 4. Podsumowanie. Rozdźwięk pomiędzy wykorzystaniem orzeczeń a powołaniem ich w uzasadnieniu	252
Rozdział XXI. Warunki korzystania z wcześniejszych decyzji sądowych w procesach stosowania prawa (Leszek Leszczyński)	255
§ 1. Wprowadzenie	255
§ 2. Właściwości społecznego i ustrojowego otoczenia prawa	256
I. Przyzwolenie społeczne	256
II. Kształt zasad ustrojowych i systemu politycznego	258
§ 3. Ogólne warunki prawne	260
I. Polityka prawodawcza	260
II. Dojrzałość praktyki sądowej. Rola doktryny prawniczej	261

§ 4. Warunki związane z konkretnym procesem decyzyjnym	263
I. Przekonanie składu sądu	263
II. Podobieństwo sytuacji orzeczniczych	265
III. Ustalenie <i>ratio</i> wcześniejszej decyzji	268
§ 5. Otwartość argumentacyjna (problem jakości uzasadniania decyzji)	270
Rozdział XXII. Optymalizacja korzystania z wcześniejszych decyzji w stosowaniu prawa. Szkic modelu a potencjał praktyki precedensowej (Leszek Leszczyński)	275
§ 1. Uwagi wstępne	275
§ 2. Kontekst rozumowań decyzyjnych (rola innych decyzji w wykładni operatywnej)	276
I. Faza walidacyjna (ustalenie źródeł rekonstrukcji wzorów zachowania)	276
II. Faza rekonstrukcyjna (ustalenie treści wzoru zachowania)	278
III. Faza konstrukcyjna (budowa normatywnej podstawy decyzji)	279
IV. Faza decyzyjna (redukcja normatywnej podstawy decyzji)	281
§ 3. Kontekst uzasadniania decyzji (zawartość i styl argumentacji)	282
I. Ogólna rola uzasadnienia	282
II. Elementy optymalizacji	285
§ 4. Potencjał precedensu w porządku prawa stanowionego (próba zarysu problemu)	290
Indeks rzeczowy	295